

Rigsombudsmanden på Færøerne

Tórshavn, 20. september 2023

Orientering nr. 14/2023

Transportminister Thomas Nolsøe Danielsen har besøgt Færøerne

Den 7. og 8. september 2023 var transportminister Thomas Nolsøe Danielsen på officielt besøg hos landsstyremand for udenrigs- og erhvervsanliggender Høgni Hoydal (Tjóðveldi). Ministeren og landsstyremanden drøftede på deres møde bl.a. spørgsmålet om overtagelse af kontrollen vedr. luftrummet og luftrumstrafikken, som landsstyremanden vil fremlægge et lovforslag om i Lagtinget i nær fremtid. Parterne er enige om at samarbejde vedr. de praktiske og formelle forhold i forbindelse med opbygningen af en færøsk luftfartsmyndighed. *"Jeg glæder mig over, at den danske minister og hans medarbejdere er så positive overfor samarbejdet, og vi glæder os til at komme i gang med det betydningsfulde arbejde, som det er, at opbygge vores egne kvalifikationer, tjenester, tilsyn, og myndighed på luftfartsområdet"*, udtaler Høgni Hoydal. Transportministeren og landsstyremanden besøgte endvidere Vágar lufthavn, hvor direktør Regin Jakobsen fortalte om opgaverne, fremtidsplaner og de udfordringer, der er på luftfartsområdet, ligesom man besøgte kontrollårnet og beredskabsdelen.

Landsstyremand Bjarni K. Petersen har holdt møde med justitsministeren

Justitsminister Peter Hummelgaard og landsstyremand for justitsanliggender Bjarni K. Petersen har holdt møde i forbindelse med den nye politiske flerårsaftale om domstolenes økonomi. Landsstyremanden har udtrykt stor tilfredshed med mødet og påpeger i samme forbindelse, at det er af stor betydning, at forholdene ved Retten på Færøerne er de samme som ved de andre danske domstole. På mødet blev færøsk indsattes forhold i arresten i Mjorkadali og i Danmark samt tilgangen i forbindelse med opførelse af et nyt fængsel på Færøerne ligeledes drøftet.

Forsørgelseskrav til udlændinge skærpet

Landsstyremand for justitsanliggender Bjarni K. Petersen har til KVF oplyst, at reglerne for udlændinge, som kommer til Færøerne gennem Fast Track ordningen for at arbejde, er ændret, således at arbejdstageren fremover skal have en månedlig indtægt på minimum 34.700 kr., hvis vedkommende medbringer sin ægtefælle. Hvis arbejdstageren derudover medbringer ét barn skal den månedlige indtægt være minimum 39.800 kr. Baggrunden for stramningen er, at der de seneste år er sket en stigning i antallet af medfølgende familiemedlemmer. Således kom der 78 medfølgende børn til Færøerne i 2022. Den udenlandske arbejdstagers lønindtægt dækker ofte ikke til forsørgelse af familien, hvorved flere af dem kommer til at leve under trange økonomiske kår. *Ved at indføre et forsørgelseskrav sikrer vi os, at dem som kommer til Færøerne for at arbejde, og som vælger at tage deres familie med, har en høj nok indtægt til at kunne forsørge sig selv og deres familie*, udtaler Bjarni K. Petersen

Forsvarskommandoen var ikke orienteret om amerikansk militærfly

Forsvarsminister Troels Lund Poulsen har i svar af 8. september 2023 på spørgsmål fra MF Sjúrdur Skaale (JF) oplyst, at Forsvarskommandoen ikke på forhånd var orienteret om et amerikansk flys overflyvning af færøsk område den 5. august 2022, og at der således heller ikke på forhånd var tilgået information til de færøske myndigheder om flyvningen. Forsvarsministeren oplyser endvidere, at Forsvarsministeriet har drøftet forløbet med den amerikanske ambassade i Danmark, som har oplyst, at procedurer er blevet indskærpet overfor de relevante. Landsstyremand for udenrigsanliggender Høgni Hoydal har tidligere oplyst, at landsstyret ikke var orienteret om det amerikanske militærflys overflyvning.

Landsstyret skærper cybersikkerheden med ny sikkerhedsplan

Landsstyret har præsenteret sin plan for cybersikkerhed med 8 strategiske mål og 20 konkrete initiativer, som skal iværksættes i årene 2024-2026. Landsstyremand for erhvervsanliggender Høgni Hoydal udtaler, at Færøerne er blandt verdens mest udviklede lande indenfor IT, og at de digitale systemer, som på mange måder fungerer som grundlæggende infrastruktur i dagens samfund, konstant er i fare for at komme under angreb. Ikke mindst i en sikkerhedspolitisk forandringstid. Initiativerne fra landsstyret er bl.a. at få kortlagt og beskyttet den kritiske infrastruktur, at etablere et beredskab og få etableret en cybersikkerhedsmyndighed.

Indtægtsfordeling er uændret og lavest i Norden

Hagstova Føroya (Færøernes Statistik) har offentliggjort Færøernes gini-koefficient¹ for 2021, som var faldet fra 21,1 i 2020 til 21,0. Gini-koefficienten på Færøerne er den laveste i Norden. Danmark og EU-landene har en koefficient på 30, mens Grønland har en koefficient på 34. Norge og Sverige ligger væsentligt højere end Færøerne på henholdsvis 27,9 og 26,8. Hagstovan har ligeledes offentliggjort Femtedelsproportionen for 2021 viser, at den øverste femtedel af befolkningen har 2,9 gange så stor indtægt som femtedelen med den laveste indkomst. Tallet er uændret fra 2020.

Hagstovan har også opgjort tal for, hvor stor en del af befolkningen der lever i fattigdomsrisiko, som er en international måleenhed, der belyser andelen af borgere i samfundet med relativt få forbrugsmuligheder. Tallet lå i 2021 på 7,7 pct., hvilket er næsten det samme som i 2020, hvor det lå på 7,6 pct. I 2017 var tallet oppe på 10,4 pct. Geografisk er der dog store forskelle i tallet for 2021, fra 6,7 pct. på Eysturoy til 13,2 pct. på Sandoy og 11,5 pct. på Suðuroy. En stor andel af dem, der lever i fattigdomsrisiko, er enlige ældre.

De to største bankers resultater for første halvår 2023

Betri Banki kom ud med et overskud på 133 mio. kr. efter skat for første halvår 2023, sammenholdt med 17 mio. kr. for første halvår 2022. Udlånene ligger på 7,8 mia. kr., og indlånene er på 9,2 mia. kr. BankNordiks overskud var på 131 mio. kr. efter skat for første halvår 2023, sammenholdt med 90 mio. kr. for første halvår 2022. Udlånene ligger på 8,7 mia. kr. og indlånene på 8,4 mia. kr. Betri Banki forventer et overskud for 2023 på mellem 220 og 260 mio. kr., mens BankNordik forventer et overskud på mellem 235 og 265 mio. kr.

---

¹ Gini-koefficienten er et af de mest anvendte indkomstfordelingsmål, som med et enkelt tal angiver graden af ulighed i fx en indkomstfordeling. Jo tættere gini-koefficienten er på hhv. 100 og 0, jo mere ulige eller ligeligt er indkomsterne fordelt.